

COPYE.

E Ghewisse verbontenis

des Paews ende Conincx van Hispangien/ sampt andere Christelycke Bisschoppen ende Prelaten/ teghen des Roomischen Rijcx Vorsten toe Ferrara ANNO M.D.XCVIII. opgherecht.

Psalm.2. vers. 2.

Die Coningen inden lande richten hen op/ ende raedtslaghen met malcanderen/ teghen den Heere ende zijnen ghesalfden.

Wt den Hoochduytsche overghesett.

1598

tenisse/alle Calvynische leere uyt te roeden/eñ die Luterschē Steden mede te benodigen/ daer neffens hare leer in allen Steden eñ vlecken naer luyt der Ausborchsche Confessioen De olde Catholycke Kercken eñ Cloosteren sullen eñ moetē aengenomen worden/vnd welcke Vorsten vnd Steden sulkes niet doen willen/so by haeren ghedanen pligt den Vorsten ofte Ketterschen Religioen niet willen uytroepen/eñ andere Catholycken in hare Steden setten/ende want ons God helpt niet nae toe laten/tot dat alles endet/eñ toe wercke gerichtet sullen worden/eer men schryft 1600. daer toe menichte van personen in bewillinghe des Paeuws ende Spaēgiaerts/sampt der keyserlycke Mayesteydt verbontenissen een opgerich teden Eedt tot God geswozen. Inghevaleen onder de Vorsten doods afginge/dat giene aen deser steden geseten sullen worden hy erbiede sich dan te voeren mit gelycken Eede bouen gemelte verbontenisse te holden. etc.

I.

INdē eersten sal aengegrepen wordē den Paltzgraue van den Ryn/de welcke tegens alle Mandaet eñ ghebodt gehandelt:der weghen niet natelatē/tot dat alles uytgeroept ende het kinde inder weghe niet levendich te laten tot dat alles aen de Roomsche Kercken wederom gebracht worde:In het selue Vorstendom sal inghesetworden die Hertoch vnd Cardinael in Lotringen.

II.

TEn tweden sal Albertus eerts Hertoghe van Oostenryck mit 10000. Mans voor de stadt Francfort legheren ende tot een Roomschen Coninck verkooren worden/ eñ in midder tyt den Graue van Nassou aenghrypen/ende die Graefschap uytropen/ vnd die lantschap vnd Steden die van Mentz in te ruymen. III

III.

TEn derden sal de bisschop van Coelẽ
dat S.ift van Munster vnd der stadt Cuelen vnd Vorsten
dom Gulick lijf eygen ghegeuen worden//vnd hem voor eẽ
Erff Heer erkennet worden/ alle amptẽ daer toe besetten/
nae zynen gevallen/vnd die stiften eñ heerschappyen hem
onderdanich gemaket sullen worden.

IIII.

TEn vierdẽ sal den bisschop van Trier
die Moesel/sampt Lutzenborgerlant vnd die heerlichzdes
oorts ouerantwoort/ die hẽ tot leen gegeuẽ/alle Calv.nische
vnd ketersche uytgeroeyt/eñ in plaets Catolycken in setten

.V

TEn vyfden/den beyer Vorsten sal die
Rijcxstadt Ausborch/sampt de omliggẽde heerlicheyt wor-
den/die kercken na luyt der Catolycken kercke te bestellen
eñ die regeringe na zynen wille inde Fockersche hant te be-
geven/doch sal het met bewillinge eñ macht des Beyer Vor
sten alleẽ geschiedẽ/eñ daer na die Lenẽ toe gevẽ die hy wil.

.IV

Ten sesten die bisschop te Wirtenborch
vn b Bamborch oock den Messischen lande/oder tho Wir-
tenborch Hertog van Ferrara worden vnd der van Bam-
borg Cardinael zu florens/de van Aerschot sal Bisschop zu
Nurenborch erwelet ende Egidy ingesat worden/so lange
zyne Mayesteyt willen by der Ausborsche Confession/doch
de Cloosteren ende Stiften gehoerende sullen de officie inge
ruymet eñ eygen gegeven worden.

VIJ

VII.

TEn seuenden/ die van Saltzborghe sal dat lant an der Embse mit leen eñ thienden eyghen ghe gheven worden omme na der Catholycken kercken toe besitten.

VIII.

TEn achsten de Vorsten des Creitz sal dat huys Oostenryck over ghegeuen worden/ doch soo zyt onder de Catholycke Roemsche Kercke brenget/ niet ghe erkent worden/ en soude dan Matthias over gheantwoordt worden / doch die met Catholycken ende Leenluyden toe besetten.

IX.

TEn negenden Matthia sal dat huys hooch ende neder Zaren ouer geantwoort worden in plaetse des van Brandenburch Cuervorst des heyligen Ryck in gesettet worden.

X.

TEn thiende Maximiliaen sal dat Hertochdomb Francken/ eñ Marckgraefschap toe Auzsborgh dat gantsche Landt in provisy ende het inliggende lant sampt den Duytschen Vorsten eñ alle Steden vlecken mit Catholycker leeren bestellet worden.

XI.

Ten elfden sal den bisschop van Spier dat Kuervorstendomb Saxen sampt het Landt toe Hessen doch dat alle Cloosteren vnde Stiften toe der Catholycken Kercken weder ghebracht ende ingherumt sullen worden.

XII.

Ten twaelfden Edtswarda Marck- Graeff toe Baden so den Ketter van Tourloch sampt het Hertochdomb Wirzenborch ingherumet ende onder de Roemische kercke wederbrengen.

xiij.

Ten derthiensten den Coninck van Polen sal Sweden/sampt alle zee steden ingerumet vnd onder de Roomsche kercke wederbrengen.

XIIII.

Ten vierthienden Roomschen keyser lycke Maiesteyt sal de Coninck tho Bhemen eñ Vngheren blyuen vnd sal des Paws ende Spaengiaer nae den veryden Eed ende verbontnisse Anno 1598. toe Ferrara upt ghericht vnd aenghesien dat sy by verlies van lyf eñ leven niet sullen rusten / het waere dan eerst mit alle artyckelen te wercke gestelt/daer toe sie sick mit volckende gelt wel versien

sullen. opdatmen niet solde nalaten bis dat alles volbracht
worde dan willen alle de Confederaciẽ mit ganscher machte
weder der Turck trecken/ eñ niet nalatẽ toe dat alles uytge
roeyt eñ dat Turcksche Keyserdom onsen keyser overgeven
sy. Niet twyfelende so veer wy de ketters uytroyen eñ ver-
delgen/ wy werden die ouerwinninge crygen/ daer toe help
ons Godt Almachtich.

Desen Roomschen Coninck sal verbonden zyn alle statẽ
eñ steden in eene rechtmatighe ordeninghe te stellen/ eñ alle
Duytsche Conincrycken ende Vorstendommen in te nemen
eñ na luyt der Artyckelen te bevlitigen daer toe alle schattin
gen/ so in Duytslandt voorhanden sullen in gebracht worden
In mangel van desen. Wil den Paews van Roemen eñ
Spaengiaert/ so lange sy Lant eñ luyden hebben haer uyt
terste vermoegen aẽwenden/ alles toe Gods loff ende Eere.

Verhandelt tot Ferrara/ also. Anno. 1598. Daer af die Eedtpligt eñ aenende Salutatien.

